

MAKTABGA TAYORLOV GURUXIDA BOLALAR IJODIYOTINI SHAKLLANTIRISHNING ASOSIY XUSUSIYATLARI

**Qo‘chqorova Shaxnoza Satvaldievna Andijon davlat pedagogika instituti
o‘qituvchisi**

Annotatsiya. Maktabga tayorlov guruxida bolalar ijodiyotini shakllantirishning asosiy xususiyatlari bolani ixtirochilikka yo‘naltirishning pedagogik va psixologik shartlari o‘rganiladi.

Maktabgacha yoshdagi bolalarning fikrlash rivojlanishiga ta’sir qilish uchun, atrofdagi voqelikning obyektlari va hodisalarini tahlil qilish qobiliyatini shakllantirishdan tashqari, bolalarga topshiriqni bajarish ketma-ketligini ko‘rsatish, ular bilan ishlash tartibini aniqlashtirish xususiyatlariga oid tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so‘zlar. Maktabga tayorlov guruhi, elementar matematika, bolalar ijodi, san’at, mehnat, texnologiya, pedagogika va psixologiya.

ОСНОВНЫЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ ФОРМИРОВАНИЯ ДЕТСКОГО ТВОРЧЕСТВА В ГРУППЕ ШКОЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ

**Кочкарова Шахноза Сатвалдиевна – преподаватель Андijanского
государственного педагогического института.**

Аннотация. В подготовительной группе к школе изучаются педагогические и психологические условия режиссёрской изобретательности, которые являются основными особенностями формирования детского творчества.

В целях воздействия на развитие мышления дошкольников, помимо формирования умений анализировать предметы и события окружающей действительности, разработаны рекомендации по особенностям показа детям последовательности выполнения заданий и уточнения порядка работы с ними. их.

Ключевые слова. Школьная оценочная группа, элементарная математика, детское творчество, искусство, труд, технология, педагогика и психология.

MAIN CHARACTERISTICS OF FORMATION OF CHILDREN'S CREATIVITY IN SCHOOL TRAINING GROUP

**Kochkarova Shakhnoza Satvaldievna – teacher at Andijan State
Pedagogical Institute.**

Abstract. In the preparatory group for school, the pedagogical and psychological conditions of directorial ingenuity are studied, which are the main features of the formation of children's creativity.

In order to influence the development of preschoolers' thinking, in addition to developing the ability to analyze objects and events of the surrounding reality, recommendations have been developed on the specifics of showing children the sequence of completing tasks and clarifying the order of working with them. their.

Key words. School assessment group, elementary mathematics, children's creativity, art, labor, technology, pedagogy and psychology.

Maktabgacha yoshdagi va kichik maktab o'quvchilarining bolalar tasviriy san'atini shakllantirish uchun turli xil sinflar ishlab chiqilgan.

20-asrning 70-yillarida bolalar ijodiyotini shakllantirishga qaratilgan kompleks sinflar ishlab chiqildi. Ular turli xil san'at turlari va faoliyat turlarining bir-biri bilan o'zaro ta'siri asosida qurilgan. Amaliyot shuni ko'rsatdiki, ijodiy topshiriqlardan foydalangan holda murakkab mashg'ulotlar o'tkazish haqiqatan ham atrofimizdagi dunyo haqidagi bilimlarni shakllantirish chuqurligiga ta'sir qiladi va bolalarning idrokini, xotirasini va tasavvurini rivojlantiradi. Ammo mualliflar tomonidan belgilangan bu sinflarning o'zni (oyda bir marta) shaxsning har tomonlama rivojlanishi uchun zarur bo'lgan ish tizimini shakllantirishga yordam bermaydi.

Bolalar ijodiyotini muvaffaqiyatli shakllantirishning asosiy shartlarini hisobga olgan holda, I.Rejametova turli xil faoliyat va san'at turlarining o'zaro ta'siriga asoslangan maktabgacha yoshdagi bolalar uchun integratsiyalashgan sinflar tizimini ishlab chiqdi. Xalq amaliy san'atining turli turlarining o'zaro ta'sirini kuchaytirish orqali maktab o'quvchilarining madaniyatini shakllantirish masalalari S.Bulatov tomonidan ishlab chiqilib, xalq amaliy san'atining barcha turlari bir-biri bilan chambarchas bog'liq bo'lib, shaxs va shaxs shakllanishiga hissa qo'shishini ta'kidlaydi.

M.Eshonkulova konsepsiyasida integratsiya bolalar faoliyatining turli turlari (o'yin, o'quv, musiqiy, tasviriy, badiiy va nutq) o'zaro bog'liqligini qo'llash orqali

badiiy va ijodiy qobiliyatlarni rivojlantirishga yordam beradi va bu munosabatlarni o'qitish orqali mustahkamlaydi. "Yestetik, badiiy faoliyat va turli xil san'at turlarining mazmunini birlashtirish ularning bolaga ko'p qirrali ta'sirini ta'minlaydi, turli xil his-tuyg'u organlari tomonidan voqelikni idrok yetish va idrok yetilgan tasvirlarni uzatish asosida obyektlar va hodisalarni turli tomonlardan bilishga yordam beradi. yoki u yoki bu faoliyat uchun xos bo'lgan (musiqiy, tasviriy, badiiy va nutq, teatr va o'yin) yekspressiv vositalardan foydalangan holda badiiy faoliyatning turli shakllarida bolaning tasavvuri bilan yaratilgan "(5).

Integratsiyaning asosi barcha asosiy kognitiv jarayonlar (idrok, fikrlash, tasavvur, shuningdek xotira, ye'tibor) va "badiiy faoliyatning turli turlarida o'ziga xos ifoda vositalari bilan o'ylab topilgan va uzatiladigan" tasvirning o'zaro bog'liqligidir (80.3).

Integratsiya mexanizmi - bu turli xil yekspressiv vositalar yordamida turli faoliyatda yaratilgan tasvir. Adabiyotda bunday ifodali vositalar so'zdir (majoziy ta'riflar, metaforalar, qiyoslar). Tasviriy san'atda - shakl, rang, kompozitsiya, ritm, hajm, plastika va boshqalar. Turli materiallardan hunarmandchilik va tasvirlarni yaratishda - shakli, o'lchami, hajmi, materiallarning tuzilishi, rangi, nisbati, tarkibi va boshqalar.

Muayyan ijodiy faoliyatni rivojlantirish uchun zarur bo'lgan badiiy va ijodiy qobiliyatlarni ijodiy faoliyatning boshqa turini o'zlashtirish jarayonida shakllanishi mumkin. M.Djumayev ijodkorlikni rivojlantirish uchun integratsiyalashgan sinflardan foydalanishning quyidagi vositalarini ishlab chiqdi:

- bolalarning muayyan faoliyatiga ustuvor e'tibor: o'yin, vizual, teatrlashtirilgan, konstruktiv, musiqiy, bu optimal tashkil etilgan holda, bolaning har tomonlama rivojlanishini ta'minlaydi, hissiy farovonlik muhitini yaratadi, uning hayotini to'ldiradi. qiziqarli tarkibga yega bo'lgan maktabgacha yoshdagi bola;

o'qituvchilarning integratsiya asosida qurilgan mazmun va ta'limni tanlashga, shuningdek, bolalar bilan mashg'ulotlarni tashkil etishga va bu yo'nalishdagi ishning turli uslub va uslublaridan foydalanishga ijodiy yondashishi.(7).

Kichik maktab o'quvchilarining ijodiy faoliyatini shakllantirish uchun integratsiya imkoniyatlarini ishlab chiquvchi integratsiya jarayonida san'atning o'zaro ta'sirining xarakterini aniqladi:

- predmetlararo aloqalardan keng foydalanish;
- o'quv fanlarini sinfdan tashqari ishlar bilan uyg'unlashtirish;

san'atning ayrim turlarini poliartistik asosda o'qitish (boshqa san'at turlaridan o'xshash va rag'batlantiruvchi vositalarni jalb qilgan holda);

- maktab o'quvchilarining ko'p badiiy ta'limiga kompleks yondashuv (har bir yosh bosqichida darslarning mazmuni va davomiyligi bo'yicha san'atning o'zaro ta'siri).

"Integratsiya umumiy uslubiy yondashuvni, maqsad, vazifalar, tamoyillar birligini va har bir san'at turining o'ziga xos xususiyatlaridan kelib chiqqan holda uni amalga oshirishning turli usullarini nazarda tutadi" (6).

Ta'lim va ijodkorlik o'rtasidagi munosabatlar muammosini hisobga olgan holda, ko'plab mualliflar maktabgacha yoshdagi bolalarning ijodkorligini shakllantirish uchun ularga ta'sir qilishning yeng samarali usullari va usullarini ishlab chiqadilar.

Bolalarni turli materiallar bilan ishlashga o'rgatishda turli mualliflar namuna, namunali variantlardan foydalanishni, topshiriqni qanday bajarish kerakligini ko'rsatishni, o'qituvchining tushuntirishini va o'yin motivatsiyasini taklif qilishni taklif qildilar. Ammo, bizning fikrimizcha, bolalarning aqliy va ijodiy faolligini oshiradigan usullar, ayniqsa, turli xil materiallar bilan ishlashda, ko'pincha material va tanlangan texnikaga qarab hunarmandchilikni bajarish tartibini rejalashtirishni o'zgartirishni o'z ichiga oladi.

O'qitishning eng samarali usullari va usullarini tanlashda biz ijodiy faoliyatni rivojlantirishning asosiy bosqichlaridan chiqdik:

- tayyorgarlik, shu jumladan qog'oz, gazlama, tabiiy va chiqindi materiallarning xossalari bilan tanishish, ular bilan ishlash ko'nikma va malakalarini o'zlashtirish;

- maktabgacha yoshdagi bolalar uchun ushbu texnikada, ma'lum bir tasvirning yekspressivligini yetkazishda mashq qilish;

- hunarmandchilikni yaratishda bolaning o'zining asl yelemntlarini yaratishi.

Maktabgacha ta'lim amaliyotida matematika mashg'ulotlarida dastlabki bosqichlarida, asosiy vazifa bolalarda qog'oz, gazlama, tabiiy va chiqindi materiallar bilan ishlash ko'nikma va malakalarini shakllantirishdan iborat bo'lgan davrda qo'llash yaxshidir.

Turli materiallar bilan ishlashda namunalardan foydalanish, ayniqsa, o'rganishning dastlabki bosqichlarida, bolalar turli materiallar va asboblardan foydalanish bilan ishlashning asosiy ko'nikmalari va qobiliyatlarini o'zlashtirganda oqlanadi. Ammo

modelga rioya qilish o'qituvchining tushuntirishi, asosiy va ikkinchi darajali tafsilotlarni ajratib ko'rsatish va bolalarni modelni faol tekshirishga jalb qilish bilan birga bo'lishi muhimdir. Bolalarning faol ishtiroki ularga tasvirni yaxshiroq idrok yetish, tahlil qilish, asta-sekin hunarmandchilikni bajarish ketma-ketligini rejalashtirish va uni yuqori sifatli bajarishga o'rgatish imkonini beradi.

G.Rustamova tomonidan Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik ta'limni rivojlantirishda TRIZ texnologiyasi metodlaridan foydalanilsa maqsadga muvofiq bo'ladi. Shu o'rinda o'z-o'zidan savol tug'iladi, TRIZ o'zi nima? Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun zarurmi? Ushbu texnologiyaning qanday afzal tomonlari bor? Matematik tushunchalarni boyitishda yordam beradimi? [9].

TRIZning konseptual asoslari bolalarda yaratuvchanlik, ijodiy tasavvur va dialektik fikrlashni shakllantirish TRIZ texnikasi va metodlaridan samarali foydalanish, bu borada muvaffaqiyatga erishishning asosiy zaruriyati hisoblanadi [6]. TRIZning maqsadi nafaqat bolalarning tasavvurini rivojlantirish, balki ularni doimiy ravishda, davom etayotgan jarayonlarni tushunib, fikrlashga o'rgatish hamdir. Bolalarga ta'lim berishda pedagog (tarbiyachi) uning tabiatidan kelib chiqib yondashish zarur. M.X.Eshonqulova o'z tadqiqotlarida “TRIZ – bu topqirlik, mohirlik va iqtidorlikni rivojlantiruvchi masalalarning nazariyasidir” [12] deya ta'kidlaydi.

Taniqli pedagog L.S.Vigotskiyning nazariy qarashiga ko'ra, maktabgacha yoshdagi bola o'quv dasturini o'zining yosh xususiyatiga ko'ra tushunishi va shu darajada qabul qilishi kerak [10].

Ushbu texnologiya quyidagi prinsiplarni qamrab oladi:

– tizimlarning rivojlanish qonuniyatlarining obektivligi prinsipi – tizimlarning tuzilishi, ishlashi va o'zgarishi obektiv qonunlariga bo'ysunadi. Demak: kuchli qarorlar – bu obektiv qonuniyatlarga, hodisalarga, ta'sirlarga mos keladigan qarorlar;

– qarama-qarshilik prinsipi – tashqi va ichki omillar ta'sirida qarama-qarshiliklar paydo bo'ladi, kuchayadi va hal etiladi. Muammo qiyin, chunki, yashirin yoki aniq qarama-qarshiliklar tizimi mavjud. Tizimlar obekti qonuniyatlar, hodisalar va ta'sirlarga asoslangan ziddiyatlarni bartaraf etishda rivojlanadi. Demak: kuchli qarorlar qarama-qarshiliklarni yengib chiqadigan qarorlardir;

– aniqlik prinsipi – tizimlarning har bir guruhi, shuningdek, ushbu guruh doirasidagi alohida vakillar, ma'lum bir tizimni o'zgartirishni osonlashtiradigan

yoki qiyinlashtiradigan xususiyatlarga ega. Ushbu xususiyatlar resurslar bilan belgilanadi: ichki – tizim qurilgan narsalar va tashqi - tizim joylashgan muhit va vaziyat. Demak: kuchli qarorlar – bu muayyan muammoli vaziyatlarning o‘ziga xos xususiyatlarini hisobga oladigan qarorlar .

Maktabgacha yoshdagi bolalar materiallar bilan yerkin muloqot qilishadi, ularning xususiyatlarini va tasvirni yaratish xususiyatlarini o‘rganadilar.

Treningning tayyorgarlik bosqichida o‘qituvchining tushuntirishi muhim rol o‘ynaydi. Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun qanchalik aniq va tushunarli bo‘lsa, ular qanchalik katta natijalarga erishishlari mumkin. Harakat usullarini namoyish qilish bilan birga kelgan so‘z uni yanada ongli qiladi, vazifani bajarish tartibini rejalashtirishga yordam beradi, maktabgacha yoshdagi bolalarning tasvir mavzusi haqidagi yaratuvchanlikka, ijodkorlikka intiluvchi ini aniqlaydi[8].

Maktabgacha yoshdagi bolalarni turli xil materiallar bilan ishlashga o‘rgatishda ko‘pincha harakat usullarini ko‘rsatishning har xil turlari qo‘llaniladi. Volumetrik hunarmandchilikni yaratishda ko‘pincha "origami" va egri chizikli katlamalar, bosqichma-bosqich displey va o‘qituvchining to‘liq ko‘rinishida tayyorlangan mahsulotlar qo‘llaniladi. Qog‘oz bilan tajribaga yega bo‘lgan maktabgacha yoshdagi bolalar bilan o‘qituvchi yoki bolaning tushuntirishlari bilan bolaning qisman ko‘rinishi va ko‘rinishidan foydalanish yaxshiroqdir. Maktabga tayyorlov guruhidagi bolalar o‘rganadigan matematik tushunchalar va so‘zlarning roli juda yuqori bo‘lib qolmoqda, chunki bolalarning harakatlarini muvofiqlashtirish qobiliyati. Og‘zaki ko‘rsatmalarni vizual ko‘rsatmasdan qo‘llash faqat hunarmandchilikni ishlab chiqarish oson bo‘lgan maktabgacha yoshdagi bolalar bilan mumkin.

Bolalarni yangi materiallar bilan tanishtirishda aniq berilgan savollar idrokni faollashtirishga yordam beradi va bolalarda atrofda voqelik obyektlari va hodisalari haqida to‘liqroq tushuncha hosil qiladi. So‘z qog‘oz, mato, tabiiy va chiqindi materiallar bilan ishlash ko‘nikma va malakalarini o‘zlashtirish jarayonini osonlashtiradi.

Turli materiallar bilan ishlashni tashkil qilishda shuni yesda tutish kerakki, ulardagi rang ikki shaklda taqdim yetiladi - sun‘iy (qog‘oz, mato va "chiqindi" materialning rangi) va tabiiy (barglar, somon, qayin qobig‘i, konuslarning rangi). Bolalarni yorqin to‘yingan rang o‘ziga jalb qiladi va tabiiy materiallarning go‘zalligi

xiralashgan. Bolalar, birinchi navbatda, tabiiy materiallarning rangi bilan yomon birlashtirilgan yorqin rangli shakllarga jalb qilinadi.

Bolada bilim olish zarurati tushunchasi shakllanmaguncha, o‘qituvchi o‘z faoliyatida boshqa stimullardan - o‘yin va ijobiy his-tuyg‘ulardan foydalanadi.

Ijodiy faoliyatni shakllantirishning ikkinchi bosqichida tasavvur, idrok, fikrlash va xotirani rivojlantirishga ta‘sir qiluvchi mashqlar katta rol o‘ynaydi. Hunarmandchilikni, tasvir obyektlarini tekshirish jarayonida bolalar obyektlarning shakli, rangi, o‘lchamiga ye‘tibor berishlari, ularni bir-biri bilan taqqoslashlari, umumiy va farqlarni ajratib ko‘rsatishlari kerak. Go‘zalni ajratib ko‘rsatish qobiliyati bolalar ishining sifati va estetikasiga ijobiy ta‘sir ko‘rsatadi. A.I.Savenkovning san‘at yordamida iqtidorni rivojlantirish va tarbiyalashga bag‘ishlangan tadqiqotida haftada bir marta idrok, xotira, fikrlash, tasavvurni rivojlantirishga qaratilgan mashqlarni bajarish taklif qilingan[14].

Maktabgacha yoshdagi bolalarning fikrlash rivojlanishiga ta‘sir qilish uchun, atrofdagi voqelikning obyektlari va hodisalarini tahlil qilish qobiliyatini shakllantirishdan tashqari, bolalarga topshiriqni bajarish ketma-ketligini ko‘rsatish, ular bilan ishlash tartibini aniqlashtirish muhimdir. ish va uni qanday bajarish kerakligi.

Bolalarning tasavvurini rivojlantirish uchun turli mualliflar turli mashqlar va darslarni o‘tkazish shakllarini taklif qilishadi. Bu bolalar uchun hunarmandchilikni o‘z detallari bilan to‘ldirish, namunaviy variantlardan foydalanish, bolalar bilan suhbatlar va rejaga muvofiq ishni bajarish taklifi.

Bolalar ijodiyotini shakllantirish uchun namuna va bola tomonidan yaratilgan hunarmandchilikni taqqoslash ham muhim rol o‘ynaydi. Bunday tahlil maktabgacha yoshdagi bolalarga tasvirlarni yanada takomillashtirish imkoniyatini ko‘rsatadi.

Maktabgacha yoshdagi bolalar tomonidan yaratilgan turli materiallardan tasvirlarning aksariyati amaliy maqsadga ega bo‘lishi mumkinligi sababli, amaliy faoliyatda bolalarning ishini tahlil qilishni, bolalar tomonidan yaratilgan hunarmandchilik sifatini tekshirishni tashkil qilish mumkin.

Turli materiallar bilan ishlashda bolalar ijodiyotini rivojlantirish uchun nafaqat o‘qitish usullari va usullari, balki hunarmandchilikni yaratish bo‘yicha ishlarni tashkil yetish ham muhim rol o‘ynaydi.

Maktabgacha yoshdagi bolalarning birgalikdagi faoliyatida bir qator tarkibiy qismlarni ajratib ko‘rsatish mumkin - bolalarning birgalikdagi harakatlariga hissiy

munosabati (ijobiy his-tuyg'ular, qiziqishlar, tajribalar), har bir bolaning ijtimoiy faolligi ("men" ning jamoa manfaatlariga bo'ysunishi, muloqot tajribasini to'plash, jamoaviy faoliyat ko'nikmalarini o'zlashtirish, mustaqil faoliyatda tajriba to'plash, shaxsiy xususiyatlar.

Mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rishda turli xil faoliyat va san'atning integratsiyasi muhim rol o'ynaydi.

Tayyorgarlik bosqichida turli materiallar bilan ishlashning asosiy ko'nikmalari ham shakllanadi. Ikkinchi bosqichda (asosiy) maktabgacha yoshdagi bolalar kollektiv kompozitsiyalar yaratadilar. Ular tasvirni yaratish jarayonini rejalashtiradilar, natijada olingan tasvirlarni bajaradilar va baholaydilar. Kompozitsiyani yaratish jarayonida u kattalar yoki bolaning harakat usullarini, murakkab hunarmandchilik va bosqichma-bosqich namoyish qilish, bolalar tajribasi va xotirasini jalb qilish, texnologik xaritalardan foydalanish va ko'rsatish uchun keng qo'llaniladi. bajarilgan ishlarni muhokama qilish. Maktabgacha yoshdagi bolalar birgalikdagi faoliyat ko'nikmalarini egallaydilar.

Uchinchi bosqich (yakuniy) maktabgacha yoshdagi bolalarning tugallangan ish bilan o'zaro ta'siri bilan tavsiflanadi.

Maktabgacha yoshdagi bolalar bilan turli materiallar bilan ishlashda vazifalarning bunday qurilishi juda samarali. Bu nafaqat qiziqarli kompozitsiyalarni bajarishga imkon beradi, balki qog'oz, mato, tabiiy va chiqindi materiallardan tasvirlarni yaratishda turli xil texnikalarni tasvirda birlashtirishga imkon beradi. Bolalar hunarmandchiligining sifati, ularning mustaqilligi, bilish faolligi keskin oshib bormoqda.

Yuqoridagilarga asoslanib, quyidagi xulosalar chiqarish mumkin:

1. Hozirgi vaqtda ijodkorlik inson mavjudligining asosi sifatida qaraladi. U bilish bilan chambarchas bog'liq bo'lib, muhim narsani yaratuvchi va jamiyat taraqqiyotining sifatini, inson mavjudligi va uning rivojlanishining mohiyatini belgilaydigan faoliyat sifatida qaraladi.

2. Ijodiy faoliyatning samaradorligi tashkilotning sharoitlariga, shaxs tomonidan qabul qilingan ma'lumotlarning miqdori, uning hissiy holati, individual xususiyatlari va unga yega bo'lgan bilimlar miqdoriga bog'liq.

3. Maktabgacha yoshdagi bolalarda badiiy va ijodiy faoliyatni shakllantirish shartlari - bilim faoliyatining ma'lum darajasi, maktabgacha yoshdagi bolalarning idrok etish, xotirasi, fikrlash va tasavvurini rivojlantirishga qaratilgan

rivojlanayotgan muhitni tashkil etish, turli materiallar bilan ishlash ko‘nikma va qobiliyatlari, ijodkorlikning paydo bo‘lishi va shakllanishi elementlarini rag‘batlantiradigan ma‘lum bir hissiy muhitni yaratish.

4. Turli materiallar bilan ishlash bolalar ijodiyotini shakllantirish uchun shart-sharoitlarni yaratishga yordam beradi, agar siz turli xil materiallar va ish usullaridan foydalangan holda qiziqarli, estetik kompozitsiyalar yaratishga imkon beradigan integratsiyalashgan sinflar kabi tashkil etish shakllaridan foydalansangiz.

5. Kollektiv va individual badiiy va ijodiy faoliyatni har tomonlama rivojlantirish uchun shart-sharoitlarni shakllantirishga yordam beradi.

6. Turli materiallar bilan ishlashda bolalarning ijodiy qobiliyatini rivojlantirish uchun eng samarali usullar quyidagilardir: - mashg‘ulot boshlanishidan oldin bolalarning material bilan tajriba o‘tkazish; - qog‘ozni o‘zgartirishning yangi usullarini ko‘rsatish orqali sinfda xayrixoh muhit yaratish, mato, tabiiy va chiqindi materiallar - jismoniy mashqlar orqali texnik ko‘nikma va malakalarni o‘rgatish; - bolalarning mustaqilligi va faolligini rag‘batlantirish; - bolalar hunarmandchiligiga xayrixoh, ammo xolisona baho berish.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati

1. Mirziyoev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. Toshkent, “O‘zbekiston”, 2017 yil, 488 bet.

2. Vazirlar Mahkamasining 07.06.2022 yildagi “2022-2023 yillarda O‘zbekiston Respublikasida yoshlarga oid davlat siyosatini amalga oshirish dasturini tasdiqlash to‘g‘risida”gi **310**-son qaror.

https://www.norma.uz/qonunchilikda_yangi/2022-2023_yillarda_eshlarga_oid_davlat_siyosatini_amalga_oshirish_dasturi

3. Matematika sohasidagi ta‘lim sifatini oshirish va ilmiy-tadqiqotlarni rivojlantirish chora tabirlari to‘g‘risida. Uzbekiston Respublikasi prezidentining PQ-4708-son 07.05.2020 Qarori.

4. Djumayeva M.M. Boshlang‘ich sinflarda tabiiy fanlarga oid ko‘nikmalarni shakllantirish. Zamonaviy boshlang‘ich ta‘lim: innovatsiyalar, muammolar va rivojlanish istiqbollari Xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari. Tom 1 № 1 (2023):

<http://interpretationandresearches.uz/index.php/iar/article/view/812>

5.Djumayev M.I. The development of mathematical abilities in younger students. Science And Innovation International Scientific Journal Volume 2 Issue 1 January 2023 Uif-2022: 8.2 | Issn: 2181-3337 | Scientists.Uz/ 424-434

6.Djumayev M.I Formation of mathematical competence in future primary school teachers in the. Educational process science and innovation international scientific journal volume 2 issue 3 march 2023 uif-2022: 8.2 | issn: 2181-3337 | scientists.uz 165-173

7.Djumayev M.I The transformation of the english language's variants in contemporary great Britain. Educational process science and innovation international scientific journal volume 2 Issue 4 April 2023 Uif-2022: 8.2 | Issn: 2181-3337 | Scientists.Uz 19-27 <https://doi.org/10.5281/zenodo.7818607>

8.Djumaev M.I.. Matematika o'qitishda kombinatorika masallarini o'rganishning o'ziga xos xususiyatlari Fizika, matematika, informatika jurnali. 2023 yil 2/1 son. 19-27

9.Djumaev M.I. Matematika o'qitishda milliy o'quv dasurining uzviyligi va uzluksizligining o'ziga xos xususiyatlari. MUG'ALLIM HƏM YZLIKSIZ BILIMLENDIRIO'. Ilimiy-metodikaliq jurnal. ISSN 2181-7138 2023 1-san 314-324 Nekis

10.Djumaev M.I. Some Considerations of Teaching Mathematics Inuzbek Primary School. Journal of Mathematical & Computer Applications. SRC/JMCA-123. J Mathe & Comp Appli, 2023 Volume 2(2): 1-5 ISSN: 2754-6705

11.Djumayeva M.M. Ta'limni takomillashtirish mexanizmlari. Pedagogik innovatsiyalar va yukori samaradorlikka yetak-lovchi ta'limiy goyalar mavzusidagi Respublika Onlayn ilmiy -amaliy kon-ferensiyasi Surxondaryo viloyat XTKT va ularning MOXM (2020 yil 15 may) 152-154

12.Djumayeva M.M. Milliy ukuv dasturini amaliyotga joriy etishning didaktik asoslari Innovation in the modem education system march 2021 collections of scientific works Washington, usa 25th march 2021575-583

13.Djumayeva M.M. Tabiiy fanlarni o'qitishda kreativ yondoshuv masalalari Zamonaviy ta'lim: Yangicha yondashuvlar va dolzarb tadqiqotlar. Respublika ilmiy amaliy konferensiya 2023 yil 16-17 may 368-372

14.Djumayeva M.M. Tabiiy fanlarni o'qitishda bo'lajak o'qituvchilarning metodik tayyorgarligini rivojlantirish Raqamli texnologiyalar davrida tillarni intensive o'qitishning psixologik-pedagog jihatlari Respublika ilmiy amaliy anjuman. 2023 yil 2 iyun 494-497

